अथ वपाया याज्यामाह। प्र पूर्व्वजे पितरानव्यसीभिः। गीर्भिः कृणुध्वꣳ सदने ऋतस्य। आ नो द्यावापृथिवी दैव्येन। जनेन यातं महि वां वरूथम्" इति। 'पूर्व्वजे' सृष्ट्यादावुत्पन्ने, 'पितरा' मातापितृस्थानीये, द्यावापृथिव्यौ, 'नव्यसीभिः' अत्यन्तनूतनाभिः, 'गीर्भिः' स्तुतिभिः, तुष्टे सती 'ऋतस्य' यज्ञस्य, सम्बन्धिनी 'सदने' निवासाय द्वे स्थाने, 'कृणुध्वं' कुरुतां। प्रशब्दः सदनविशेषणं, प्रकृष्टे स्थाने इत्यर्थः। हे 'द्यावापृथिवी', "दैव्येन' दिवि भवेन, 'जनेन', सह 'वां' युवयोः सम्बन्धि, 'महि वरूथं' प्रौढं यागगृहं प्रति 'आयातम्' आगच्छतम्॥

अथ पुरोडाशस्य पुरोऽनुवाक्यामाह। "स इत्स्वपा भुवनेष्वास। य इमे द्यावापृथिवी जजान। उर्वी गभीरे रजसी सुमेके। अवꣳशे धीरः शच्या समैरत्" [७] इति। 'यः' प्रजापतिः, 'इमे' द्यावापृथिवी, 'जजान' 'उत्पादयामास, 'स इत्' स एव प्रजापतिः, 'भुवनेषु' लोकेषु मध्ये, 'स्वपा आस', अप्शब्दः कर्म्मवाची, शोभनव्यापारो बभूवेत्यर्थः। कीदृशौ द्यावापृथिव्यौ, 'उर्वी' स्वरूपेण विस्तीर्णे, 'गभीरे' गुणैर्गम्भीरे, 'रजसी' रञ्जनात्मिके, 'सुमेके' सुनिर्माणे, 'अवंशे' काश्यपभरद्वाजादिगोत्ररूपवंशरहिते, सर्वेभ्यो महर्षिभ्यः पूर्वमुत्पन्नत्वात् नास्ति तयोः कश्चिद्वंशः, तादृश्यौ द्यावापृथिव्यौ, 'धीरः' धीमान्, प्रजापतिः 'शच्या' स्वकीयया शक्त्या, 'समैरत्' संयोजितवान्॥

अथ पुरोडाशस्य याज्यामाह। "भूरिं द्वे अचरन्ती चरन्तम्। पदन्तं गर्भमपदी दधाते। नित्यं न सूनुं पित्रोरुपस्थे।